37°

— “37° [Trentasette centigradi]” 1963 —

de Lino Aldani

Traducerea: Doina Opriţă

Ca de obicei, prima persoană întâlnită de Nico, pe când ieşea din casă, fu agentul C.M.G.-ului, un omuleţ uscat şi zbârcit, într-o salopetă purpurie care-i atârna de pe umerii cam căzuţi făcând cute şi umflături, ca mătasea unei umbrele închise. Îl chema Esposito; un meridional cu pielea plină de pigment, cu mustăcioară subţire şi cu un neg mare, păros, chiar lângă ureche.

Era supraveghetorul cvartalului, o lepră, indiscret şi băgăreţ ca toţi controlorii C.M.G.-ului. La zece paşi distanţă, Nico se opri şi îşi încheie pardesiul. Se simţea excelent, cerul era albastru, fără un singur nor, zi tocmai bună pentru doici şi pentru cărucioarele plimbate prin grădinile publice. Totuşi, la vederea lui Esposito, îşi ridică instictiv gulerul şi îşi vârî adânc mâinile în buzunare.

- Bună ziua, salută omuleţul de la C.M.G.

Nico îsi scoase o mână, dar numai pentru o clipă, flutură degetele prin aer într-un salut ce se voia amical şi încecă să dispară rapid, cu expresia cuiva care îşi ştia toate lucrurile în regulă. Dar controlorul Esposito îl înhăţă de braţ.

- Maieul?

- E pe mâine, declară Nico.

- Tricoul de lână?

- Şi el, şi el!

- Bine, spuse netulburat omuleţul C.M.G.-ului. Te rog, domnule Berti, ia seama. Aprilie e o lună înşelătoare. Nu-ţi scoate pardesiul, că iei amendă.

- Fii fără grijă, domnule controlor.

Se îndepărtă grăbit, în vreme ce o pată de un albastru viu trecu pe lângă el ca o săgeată. Nicola Berti suspină şi îşi urmă drumul, privind discret spre stânga, unde levacare lucioase şi extravagante goneau pe pista lor de vitroplastic. Arătau toate minunat, până şi cele vechi, până şi vehiculele utilitare, minuscule, în schimb foarte practice. Galben, roşu, din nou galben, apoi unul albastru, apoi verde, roşu, albastru, alb-argintiu, gri-petrol, verde…

Nico suspină încă o dată. Cu paşi lenţi, aproape studiaţi, parcurse cei cincizeci de metri care-l despărţeau de staţie. Elibuzul încă nu se zărea. Pătrunse adânc în mijlocul grămezii de călători care aşteptau, treizeci sau patruzeci de persoane. Un ins solid încercă să-l blocheze, dar Nico îşi umflă pieptul şi, dând din coate, ajunse în faţă. Când sosi elibuzul, îmbrânci la o parte femeia aflată lângă el, rezistă cu succes asalturilor vlăjganului şi urcă primul. Cineva trânti o înjurătură.

- Numai la noi mai vezi aşa ceva! răcnea o grăsană cu sâni enormi şi buretoşi.

- Mitocane! ţipă acuţit un bătrânel cu ochelari. Ia un taxicar, dacă te grăbeşti!

Nico simţi o durere în pulpă: vrând să treacă înainte, un puşti îşi manevra geanta din fibre sintetice prin pădurea aceea de picioare. Uşa automată se închise, o umbrelă rămase prinsă în mijlocul ei, urmă o înjurătură înăbuşită, apoi un blestem în gura mare şi cineva izbucni în râs, pe când elibuzul pornea, lăsând în urmă douăzeci şi cinci de persoane cu braţele ridicate ameninţător. Cu greu, Nico reuşi s-o ocolească pe grăsană, cu gheata îl pocni pe puşti peste fluierele picioarelor şi, strecurându-se printre bătrânul ochelarist şi automatul de bilete, ajunse în mijlocul vehiculului, unde era mai puţină înghesuială. Agăţat de bară, şi în dimineaţa aceea privirile îi căzură pe afişele publicitare aplicate în lungul elibuzului, înte tavan şi ferestre.

Le ştia pe de rost: Perne pneumatice Lichemin, Levacare de ocazie, Perne pneumatice Lireppi, Giulia-Gamma, Troecin, Demerces, Dorf, Volkscar Alfa şi Beta. Toate erau acolo. Un mănunchi de tentaţii în faţa cărora era cu neputinţă să stai cu ochii închişi.

VREI SĂ RĂMÂI UN NIMENI PENTRU TOATĂ VIAŢA?

CE MAI AŞTEPŢI CA SĂ-ŢI CUMPERI UN TROECIN?

TROECIN!

70.000 PE LUNĂ FĂRĂ AVANS

TROECIN! LAVACARUL CARE SE IMPUNE ŞI TRIMFĂ

TROECIN! TROECIN! TROECIN!

Înghţi cu noduri. Celelalte reclame aveau cam acelaşi ton.

DEMERCES LEVACARUL CARE VĂ FACE SĂ VĂ SIMŢIŢI IMPORTANŢI

JUMATATE BANI GHEŢĂ RESTUL ÎN RATE

şi încă:

PRIETENE, DESCHIDE OCHII DACĂ IUBEŞTI VITEZA

ALEGE GIULIA-GAMMA 280 KM PE ORĂ

MAŞINA ADMISĂ DE C.M.G.

C.M.G., Convenţia Medicală Generală! O obsesie, asta era. Mereu vigilentă, cu un regulament medieval şi cu mii de controlori teribil de preocupaţi să descopere infracţiuni.

Nico se răsuci în loc, dar şi pe cealaltă parte a elibuzului anunţurile C.M.G.-ului îşi scânteiau literele fosforescente. Încercă să închidă ochii. Degeaba. Nemernicii ăia îşi făceau bine treaba, până şi în materie de publicitate erau aşi. Era imposibil să nu le citeşti sloganurile.

CETĂŢENE ÎNTR-ADEVĂR CREZI CĂ AI CONŞTIINŢA CURATĂ?

EŞTI SIGUR CĂ PORŢI ASUPRA TA TUBUL DE ASPIRINĂ?

Pe neaşteptate, Nico îşi dădu seama că îşi răscolea buzunarele în căutarea tubului respectiv.

SĂ NU SPUNEŢI CĂ AŢI UITAT TERMOMETUL ÎN BUZUNARUL CELEILALTE HAINE.

E O SCUZĂ MESCHINĂ

PENTRU PERSOANA GĂSITĂ FĂRĂ TERMOMETRU AMENDĂ LIRE TREI SUTE OPTZECI

Îşi duse o mână la piept. Termometrul era acolo, alături de pix şi de pieptănele din baga artificială.

AJUTAŢI-NE SĂ VĂ SERVIM MAI BINE!

NU UITAŢI: POLIVITAMINE DE DOUĂ ORI PE ZI

Nico pufni. Căută dispozitivul care regla deschiderea ferestruicii, însă imediat o mână se lăsă peste a sa.

- Ce vreţi să faceţi? întrebă domnul de lângă el, pe un ton politicos, însă cât se poate

de ferm.

- Să deschid, răspunse el, sufocându-se. Mi-e înfiorător de cald, simt că mă înăbuş.

Celălalt îl fixă calm, ochi în ochi, apoi îşi clatină capul cu hotărâre.

- Fereastra rămâne închisă.

Nico începu să râdă.

- Asta-i bună, n-am aer, ce vă pasă dacă deschid ferestruica?

- Ajunge, rosti domnul cu o voce categorică.

Scoase din buzunar o legitimaţie pe care acum i-o agita sub nas.

- Sunt controlor de clasa întâi al C.M.G.-ului, iar ferestruica rămâne închisă: articolul 5 alineatul doi din acordul încheiat între Compania Transporturilor Publice şi Convenţia Medicală Generală.

Nico deschise gura, apoi înălţă din umeri într-un rest de protest gata-gata să se risipească definitiv.

- Fără discuţii! vorbi celălalt. Regulamentul spune limpede: mijloacele de transport public trebuie să circule cu ferestrele închise până pe 31 mai. Şi suntem, încă, în aprilie! Faceţi perte din Convenţie, nu-i aşa?

- Da, spuse Nico pe un ton îmblânzit dintr-o dată.

- Actele, vă rog.

- Dar…ce legătură au actele cu…

- Actele, am spus. Buletinul de identitate, certificatul sanitar şi contractul de muncă.

- Aşa ceva n-am auzit! Numai pentru că am încercat să deschid fereastra…

- Şofer, strigă omul C.M.G.-ului. Fii amabil, coborâm. Trebuie să fac un control.

Şoferul frână. Săriră din elibuz şi uşa automată se închise peste o mulţime de feţe rânjite.

- Urmaţi-mă.

- Dar o să întârzii, mai am doar douăsprezece minute până să ajung la birou.

Omul C.M.G.-ului îl împinse pe Nico sub o poartă.

- Sunt în regulă, vorbi acesta întinzâandu-i documentele. Aici am termometrul, tubul de aspirină, tabletele de tuse…Asta-i vitamina C, uite-o şi pe B-12, antisepticul, leucoplastul, alifia pentru ochi şi cutia pentru antibiotice. Am totul, nu mă puteţi amenda.

Controlorul examină minuţios fiecare lucru.

- Maieu? întrebă apoi, privindu-l ţintă.

- Înţelegeţi, o să ajung târziu. Ministerul Cântecului e în Piaţa Flaminio, iar dacă mă faceţi să pierd următorul elibuz nu mai pot fi acolo la vreme…

- Maieu? insistă omul C.M.G.-ului.

- Dumnezeule! Am maieu. Şi tricou gros. Şi şosete de lână.

Îşi descheie pardesiul, haina, îşi ridică jerseul şi îşi desfăcu cămaşa în dreptul stomacului.

- Uită-te aici, domnule Cutare! Tricou gros şi maieu. Sunt în regulă.

Celălalt deschise un carneţel şi începu să scrie.

- Puţină supraveghere specială vă va prinde bine, spuse el.

- Supraveghere specială? Dar pentru ce? Doar sunt în regulă.

- Da, deocamdată, da. Dar aţi încercat să deschideţi fereastra elibuzului şi ăsta-i un simptom al unor tendoinţe individualiste foarte periculoase. O să vă semnalez Comisiei Superioare de Vigilenţă. Puteţi pleca.

O privire lividă, furioasă. Nico îşi îndesă în buzunare termometrul, tuburile cu tablete şi actele, apoi ieşi în fugă de sub poartă. Elibuzul staţiona la o sută de metri depărtare, lângă veşnica grămadă de furioşi, învălmăşiţi în marele lor zor de a urca. Nico năvăli, în câteva secunde ajunse în mijlocul grupului, dădu din coate şi din şolduri până când izbuti să înhaţe bara elibuzului, se săltă în forţă şi ajunse pe platformă. În momentul acela vehiculul demară. Atunci îşi trecu dosul palmei peste fruntea asudată şi privi afară, în stradă: un scânteietor cortegiu de levacare urmau elibuzul, ori îl ocoleau, depăşindu-l. Roşu, albastru, albastru, galben, gri-petrol, alb argintiu, roşu, galben, albastru, verde deschis… Strânse pleoapele, se întoarse, redeschise ochii şi privi fix plafonul. Dar apoi privirea lui coborî încet pe peretele curb şi se opri asupra reclamei fosforescente a firmei Troecin.

RÂMELE SE TÂRĂSC

OMUL CARE ŞTIE CE VREA ALEARGĂ CU 200 PE ORĂ ÎN TROECIN LEVACARUL TIMPULUI NOSTRU!

Nici o scăpare. Încă o dată se răsuci pe călcâie. Roşul unei alte inscripţii îl plezni cu violenţa unui pumn. Era un afiş enorm, ocupa aproape toată partea dreaptă a vehiculului.

CETĂŢENE

LA PRIMUL SEMN DE RĂCEALĂ: ASPICHININĂ!

OM AVIZAT OM PE JUMĂTATE SALVAT

100 DE LIRE AMENDĂ PENTRU CONTRAVENIENŢII ÎNSCRIŞI ÎN CONVENŢIE

Lucră două ore în şir, fără să-şi ridice capul o clipă. La zece intră un curier şi-i puse pe masă un alt vraf de dosare, la zece şi jumătate şeful de birou îl chemă la raport, la unsprezece bău o cafea şi o tabletă cu vitamine.

La unsprezece şi cinci sună telefonul. Spera să fie Doris, dar rămase decepţionat. Era o voce bărbătească, între bariton şi bas.

- Aici e D'Andrea,de la Comisia Superioară de Vigilenţă.

- Poftiţi, se bâlbâi Nico.

- Astă-seară, la orele nouăsprezece, sunteţi convocat la Dispensarul Central din Via del Gambero.

- Ah… pentru ce anume?

- Analiza sângelui, radiografie pulmonară.

- Cum?

- Controlul procentului de alcool şi nicotină. Spor la treabă, domnule Berti.

Doar asta ma lipsea! Nemernicul acela de controlor întâlnit în elibuz se dovedise din

cale-afară de zelos. Scoase din buzunar pachetul de ţigări şi-l goli pe masa de lucru: mai avea în el şase. Ar fi vrut să aprindă una, dar se abţinu: cele şase ţigări trebuiau să-i ajungă pentru tot restul zilei.

- Fir-ar al naibii!

Colegul de la biroul din faţă lăsă pixul din mână şi îşi înălţă capul din dosare.

- Ce s-a întîmplat?

Nico ridică din umeri. N-avea nici un sens să-şi verse năduful dinaintea îndărătnicului de Giobbi, un prostănac demn de numele pe care-l purta. Printre altele, Giobbi nu fumase niciodată în viaţa lui, deci nu putea pricepe că limita maximă şi de netrecut reprezentată de cele zece ţigări pe zi era ridicolă pentru un tânăr de douăzeci şi cinci de ani, în continuă mişcare şi înzestrat cu doi plămâni de înotător subacvatic. Fireşte, avea libertatea să fumeze mai mult: distribuitoarele automate gemeau de ţigări, era suficient să introduci una, două, trei, cinci monede şi maşina ar fi vărsat în nişă toate ţigările din lume. Ei, şi-apoi? La verificarea nivelului nicotinei, ar fi fost descoperit imediat; doar cu puţin să fi depăşit limita de toleranţă şi i-ar fi căzut în cap o amendă dintre cele mai pipărate: patruzeci sau cincizeci de mii.

Nico îşi făcu un examen de conştiinţă. Pe parcursul ultimei săptămâni fumase destule ţigări în plus, hotărât însă să-şi redreseze situaţia în săptămâna care urma. Canalia de controlor stricase toată socoteala. Trebuia să-şi facă radiografia pulmonară în chiar acea seară, la orele nouăsprezece. N-avea nici o şansă să-i păcălească ori poate avea, poate că bând lapte şi impunându-şi să nu fumeze până diseară… Luă ţigările şi le azvârli într-un sertar, îl închise cu cheia şi-l fluieră pe Giobbi.

- Ţine! îi spuse, aruncându-i cheia. Mi-o dai înapoi cu cinci minute înainte de plecare. Iar dacă ţi-o cer mai devreme, râde-mi în nas.

Dorinţa de a fuma ajunsese cumplit de chinuitoare. Nico îşi vârî în gură un capăt de creion şi deschise filele unui nou dosar: autorul cântecelor Un suflet zbuciumat şi Muguri de ridiche reclama faptul că în unele spectacole de revistă creaţiile sale erau parodiate în mod ilicit. Plângerea, trimisă spre luare la cunoştinţă şi Sindicatului Textierilor, sfârşeaa printr-un energic apel la autorităţile superioare, invitate să-şi dea mai multă silinţă în ce priveşte protecţia producţiei artistice a autorului.

Lui Nico îi veni brusc în minte textul unuia dintre cîntece: “Dulce iubire,arzătoare simţire, de-atâta durere şi dor, pentru tine-am să mor!” Îşi petrecu tot restul dimineţii trudind sârguincios la un material plin de expresii ca: “tânguire”, “nebună iubire”, “inimă grea”, “minunata mea”, “stele de aur”, “cerul tezaur”, “tra-la-la”, întrerupt doar pentru scurtă vreme de agasantul acela de Ortensi, controlorul C.M.G.-ului, care răspundea, împreună cu doi asistenţi, de supravegherea Ministerului Cîntecului.

- Merge bine? se interesă Ortensi, vârându-şi capul prin deschizătura ghişeului.

- Merge, merge! răspunseră la unsion Giobbi şi Nico.

- Pastila aţi luat-o?

Două capte se mişcară ritmic, încuviinţând.

- Temperatura?

- Treiezeci şi şase cu opt, declară Giobbi fără să-şi ridice nasul din maşina de calculat.

- Treizeci şi şase cu şapte, minţi Nico la întâmplare.

În dimineaţa aceea, termometrul său rămase nefolosit în buzunar. Oricum, Ortensi

părea grăbit şi n-ar fi intrat la ei să-i verifice. Doris nu dădea telefon, iar asta era mai enervant chiar decât convocarea la Dispensar. În mai multe rînduri fu gata să formeze numărul notarului Aloisi, la care lucra Doris, dar se abţinu de fiecare dată: notarul era câinos, nu admitea ca angajaţii săi să pălăvrăgească la telefon în chestiuni străine de serviciu.

În sfârşit, se făcu unu şi sună de prânz. Vârî grăbit dosarele în sertar, ieşi din birou, apoi coborî în fugă scara ce ducea la subsol, unde se afla cantina Ministerului.

Sala era goală, abia vreo doi funcţionari reuşiseră să i-o ia înainte, însă curând distribuitoarele automate ale bucătăriei urmau să fie luate cu asalt. Giobbi se înfiinţă lîngă el.

- Tu ce iei?

- Lapte şi salată de fructe.

- Eşti nebun? Eu iau un biftec baban cu cartofi noi.

- Fă-mi plăcerea, Giobbi şi nu mă freca la bilă şi-aşa C.M.G.-ul e pe cale să-mi complice existenţa. Astă-seară trebuie să trec prin examenul nicotinei.

- Hm! Urâtă treabă, Berti.

- Da, în zilele astea din urmă am fumat ca un turc. Au să-mi ardă o amendă. Şi totul pleacă de la împuţitul pe care l-am întâlnit azi-dimineaţă în elibuz. Eram în regulă, dar a ţinut morţiş să mă pună sub supraveghere specială. Dacă-l mai întîlnesc, jur că-l strîng de gât!

Se aşezară într-un colţ, cu spatele la afişul imens prin care C.M.G.-ul amintea tuturor celor înscrişi în Convenţie un vechi aforism al şcolii medicale din Salerno : “Defecatio matutina este tamquam medicina”. Cândva Nico înaintase un fel de reclamaţie ca măcar inscripţia aceea să fie îndepărtată de perete, însă petiţia îi fusese respinsă în ciuda celor două sute de semnături adunate pe ea. Laptele avea un gust neplăcut. Nico bău trei pahare, îşi drese gura cu salata de fructe, apoi rămase să contemple farfuria lui Giobbi. Biftecul părea autentic, iar din mica piramidă de cartofi daţi prin unt se împrăştia o aromă îmbietoare.

Se ridică brusc.

- Dă-mi puţin ziarul, spuse. Mă întorc sus.

Apucă un pahar, o altă sticlă cu lapte şi, cu capul lecat,ieşi din carantină.

Se plimba de colo-colo pe coridoarele oficiului poştal. Din când în când venea lîngă mesele mari din hol, privea distrată formularele de conturi curente şi de telegrame, scruta cadranul luminos al masivului ceas electric. De regulă Nico era punctual. La opt şi jumătate, Doris începu să se neliniştească. Se legănă pe tocuri. În sfîrşit, cuprinsă de nerăbadare, reîncepu să umble încoace şi încolo, cu privirile aţintite ba spre uşa de sticlă de la intrare, ba – cu îngrijorare – spre indicatoarele orologiului. Nu vine, începu să-şi spună. I s-a întîmplat ceva şi nu mai vine. Mai aştept cinci minute şi mă duc acasă. Privirea îi alunecă pe sticla ghişeului pentru recomandate. R-e-c-o-m-a-n-d-a-t-e. Doris se apucă să numere literele inscripţiei. Nu, da, nu, vine, nu vine, da, nu, da, nu… Nu! Nu vine, nu mai vine, i s-a întâmplat ceva.

Nico, în schimb, apăru chiar în acel moment. Palid, cam tras la faţă, cu ochii sclipind şi cravata mereu nearanjată.

- Ce-ai păţit, Nico?

El nu răspunse. O apucă de mână şi porni cu paşi mari spre ieşire, o conduse afară, în mijlocul mulţimii, unde traficul era asurzitor. Via del Corso părea intrarea într-un furnicar: confuzie, blocaje de circulaţie, patru piste supraetajate, ultraîncărcate, ciorchini de oameni în

faţa vitrinelor şi în locurile de acces spre trotuarele rulante.

- Dă un telefon acasă, spuse Nico, oprindu-se în uşa unui bar. Spune-le că astă-seară cinezi în oraş.

- De ce? Ce te-a apucat?

- Ascultă-mă şi telefonează. Am chef să petrec cu tine, dar mi-e o foame de lup. Înţelegi? O pizza, o bere şi apoi la Villa Borghese.

Doris intră în bar, dispăru într-o cabină telefonică şi aranjă chestiunea în tereizeci de secunde.

- Vreau explicaţii, zise cînd reveni lîngă el.

- Sigur, sigur…

Coti spre Via Frattina şi o trase pe fată într-un local liniştit; o ajută să urce pe un scaun înalt, în fundul sălii înguste, unde nu era nimeni. Mâncară în tăcere. Nico înfuleca lacom bucăţi apreciabile, ca şi cum ar fi postit o săptămână. Doris, în schimb, se juca leneş cu tacâmurile. Îl privea preocupată, melancolic şi matern, atentă când la mişcarea ritmică a maxilarelor, când la pulsul venelor de la tâmple. E un copil, gândea. E ca un copil. Câteodată, însă, Nico îi apărea tot atât de independent ca o fiinţă venită pe lume fără participarea părinţilor, un soi de divinitate absurdă şi intangibilă.

Rămase tăcută, aşteptînd ca Nico să termine. El împinse la o parte farfuria cu dosul palmei, gest nemanierat şi în acelaşi timp măsurat; îşi şterse buzele cu şerveţelul de hârtie, îl mototoli, îl aruncă în farfurie şi îşi scotoci prin buzunare, căutând ţigările.

- Am fost în Via del Gambero, spuse.

- În Via del Gambero? Pentru ce?

- Am fost în Via del Gambero, repetă Nico. La Dispensarul Central. M-au supus la controlul nicotinei.

Doris îşi deschise poşeta şi începu să cotrobăiască prin ea, doar aşa, ca să-şi facă de lucru. Nico îi povesti tot.

- Şi atunci?

- Rezultatul analizelor se va şti poimâine. Dar fii liniştită, n-o să se întîmple nimic. Azi am băut lapte până m-a apucat greaţa. Şi n-am fumat decât patru ţigări!

Dincolo de Via Frattina, monumentala sacră din Piaţa Spaniei se revărsa într-o înşiruire de cascade având culoarea laptelui murdar. Luna apărea ici-acolo printre acoperişuri, într-un vălmăşag de antene de televiziune.

- Fii fără grijă, spunea mereu Nico. N-o să se întâmple nimic, i-am fraierit, o să vezi.

O ţinea şi acum de mână, ajutând-o să urce încet arcurile line ale scării, pe sub globuri luminoase şi tufe dese de oleandri. Se opriră la marginea bulevardului, lângă balustradă. O boltă de palmieri, nişte pini uriaşi. Şi o fântână, alături, clipocind ca într-o plângere. Umbră adâncă, înmiresmată. Dincolo de terasele Pincio, sub o cupolă fosforescentă, Roma clipea enigmatic. El începu să-i sărute mâinile, încheieturile, antebraţele. Doris încercă să se ferească, mai în glumă, mai de teamă să nu-i vadă cineva.

- Ascultă, spuse Nico, cuprinzîndu-i umerii şi sărutând-o pe gît. Ascultă…

- Încetează, Nico! Haide să ne aşezăm undeva.

N-avea însă nici o scăpare. El o sărută lung pe gură şi încă o dată şi încă, pînă ce simţi

trupul lui Doris înmuindu-i-se în braţe, fierbinte. Un levacar se opri la câţiva paşi de ei. Şoferul ieşi de pe banda de vitroplastic şi îşi conduse vehiculul pe pietriş, într-un loc ferit. Lumina farurilor îi învălui, orbitoare.

- Uită-te la cretinul acesta, unde s-a oprit!

Ea îşi reveni imediat.

- Hai să ne aşezăm. E o bancă liberă.

El o urmă fără chef. Doris râdea, însă el se înfuriase, mergea cu muşchii încordaţi şi pumnii strînşi.

- Termină, Nico. Nu fi ridicol. Şezi lîngă mine şi spune-mi ceva…

Nico pufni.

- Haide, haide! De ce te ambalezi atâta?

- Mă duc la el şi-i găuresc maşina cu câteva şuturi.

Ea îi acoperi mâna cu degetele.

- Nici aici nu-i rău. Nico, linişteşte-te.

- Da… în ziua în care o sa-mi cumpăr şi eu un levacar, fac prăpăd. Pun bombe puturoase în ţeava de eşapament, asta-i! Vreau să împut toată Roma, vreau să-mi bat joc de toti, iar pe primul care îndrăzneste să scoata o vorbă îl rup în bucăţi.

Luă un pumn de pietriş şi începu să arunce pietricele în bazinul fântânii, una dupa alta. Încet-încet, mânia i se domoli, înlocuită de o resemnare întristată. Treptat, discutia reveni la normal, pe subiectul din fiecare seară: tu ce culoare preferi, cu gri, dar şi gri-petrol ar merge, numai negru sa nu fie, negrul e mortuar, am pus deoparte şaizeci de mii, îmi mai trebuie un an, daca n-ar fi reţinerile lunare ale C.M.G.-ului, l-aş cumpăra imediat, voi ajunge acolo că într-o zi sau alta o să anulez contractul, fii serios Nico, ba o s-o fac, e o escrocherie, tu oare nu pricepi că nu te poti lipsi de C.M.G., ba da, ba da, ba da… nu mă pot lipsi nici de maşină!

Şi iarăşi de la capat: de fapt roşul nu-i o culoare urâtă, am şaizeci de mii, cel mai bine ar fi să le păstrezi, aş putea să mai strâng încă şaizeci în vara asta cu orele suplimentare, la naiba cu C.M.G.-ul, ce simplu ar fi totul, te rog, Nico, nu mai începe din nou, ia gândeşte-te, cu banii pe care lună de lună îi înfund în porcovanii ăia mi-aş plati ratele, taci, nu mai spune nimic, totul ar fi atât de simplu, atât de simplu…

- Aşa crezi? Iar dacă ieşi din Conventie şi te alegi cu vreo boală?

- Cine? Eu? Plesnesc de sănătate, n-am avut febră de când trăiesc. Mi-au păpat milioane, pungaşii ăia! Încă de la nastere plătesc taxa prostului.

Vorbiră încă multă vreme. Apoi Doris începu sa se uite la ceas.

- E târziu, observă suspinând.

- Târziu? Nu cumva vrei să şi pleci acasa?

Mâna lui se strecurase sub jacheta de lână şi apuca, mângaia… Doris îşi lăsă capul pe umărul lui, neîmpotrivindu-se. Îi plăcea să-l asculte pe Nico atunci când el îi vorbea încet, atingându-i cu buzele urechea.

Înfiorată, închise ochii, însă un zgomot de paşi pe pietriş o făcu să şi-i deschidă din nou, imediat. Omul C.M.G.-ului le stătea în faţă, nemişcat în penumbră. Emblema fosforescentă cu cei doi şerpi împletiţi se lăfăia pe uniforma lui ca un ochi sadic şi inchizitor.

- Asta-i bună! făcu Nico, aspirându-şi puţin vocea. Ce, e interzis?

Celălalt aprinse lanterna, îşi privi ceasul, apoi desprinse higrometrul de pe suportul pe care-l avea montat la pălărie.

- E destul de târziu, spuse. Si umezeală, copii. Mai bine aţi intra într-o cafenea.

- Ce târziu şi ce cafenea! Stau cu fata mea unde-mi place.

- Te rog, tinere! Păstrează-ţi calmul. V-am dat un sfat…

Îşi controlă înca o data higrometrul.

- Peste o jumătate de oră va fi chiar ceaţă, e mai bine s-o întindeţi. Daca umiditatea creşte şi vreunul dintre colegii mei vă dibuie aici, sub copaci, daţi de bucluc.

- Dar nu-s singurul! În fiecare tufiş stă câte o pereche şi tocmai pe mine v-aţi găsit să mă luaţi de guler. Ajunge, pentru Dumnezeu! Mergeţi şi deranjati-l pe altul, pe ăla, de exemplu, ăla cu marca “600″.

Omul C.M.G.-ului îndreptă raza lanternei în direcţia indicată.

- Domnul acela se află în levacar, spuse nepăsător. Capota e închisă, geamurile ridicate. Nu e nici o infracţiune. Pentru mine, e ca şi când s-ar fi încuiat în casă.

Nico strânse din dinţi; spumega de furie, iar Doris îl tot trăgea de mânecă, enervându-l şi mai tare. Avea însă gâtlejul blocat, nu reuşea să mai scoată o frântură de vorbă.

- Eu v-am prevenit, spuse omul C.M.G.-ului. Era de datoria mea. Bună seara, sănătate şi pace.

Abia dupa un sfert de oră, Nico îşi reveni.

- Ce zi infectă! spunea. Nimic nu mi-a ieşit, ar trebui întors totul pe dos.

Încet, străbătură grădina Pincio, Piazza del Popolo, promenada Ripetta. Doris locuia pe Trastevere, mai aveau o bucată bună de drum pâna acolo, însă Nico preferă s-o însoţească pe jos, cu toate că trotuarele rulante mai erau încă în funcţiune.

- Ciao! salută el, oprindu-se în fata porţii închise.

Îi strânse obrajii între palme, surâzând ostenit.

- Mai vorbim mâine.

Era târziu. Nico grăbi pasul, luă un ziar de la chioşcul de lângă podul Garibaldi şi începu să alerge ca să prindă elibuzul rapid. Pe întreg traseul îşi tinu privirile în jos, frământând ziarul între nişte mâini nervoase. Era sătul, sătul până peste cap, C.M.G.-ul îl urmărea peste tot, la birou, la plimbare, acasă, în elibuz, la cinematograful tridimensional. Cât mai putea să reziste? El nu era ca Giobbi, nu era o oaie proastă pe care s-o poţi amăgi la nesfârşit.

Ajuns acasă, îşi turnă o porţie apreciabilă de coniac, aşeză paharul şi ziarul pe noptieră, apoi se dezbrăcă încet. Aprinse o ţigară şi se vârî în pat. Fuma şi citea. Bea şi se gândea. O insulă, îşi spunea, mi-ar trebui o insulă pustie. Doris şi cu mine, pe insulă, să trăim cum ne trece prin cap.

- Hei, etajul patru! se auzi pe neasteptate o voce de bărbat, afară, în curte. Hei, acolo sus, domnule Berti!

Era Esposito, controlorul cvartalului. Nico nu se mişcă.

- Închide fereastra, domnule Berti.

- Să te ia dracu! zise Nico încet şi bău o înghiţitură zdravănă de coniac.

- Fereastra, domnule Berti!

- Să te ia dracu! repeta Nico.

Trase în piept cu lăcomie fumul ţigării. Mai bine să nu răspund, gândea. Mâine, când îl întâlnesc şi-mi cere explicaţii, îi spun că nu eram acasă, că mi-am uitat lumina aprinsă.

Esposito mai strigă de cinci sau şase ori, apoi se făcu linişte. Nico nu stinse lumina decât dupa ce-şi termină pachetul de ţigări.

* * *

- Tinere prieten, spune profesorul Crescenzo, eşti un hipersensibil. Aşa ca toţi tinerii, de altfel. Dar fii pe pace, tinereţea e o boală care nu dureaza mult, într-o bună zi ai să-ţi dai seama şi dumneata că eşti complet vindecat.

Apucă tabla de şah, îi alinie marginea dupa cea a măsuţei şi aranjă piesele în căsuţe, meticulos.

- Şi atunci? întrebă Nico. Nici o sperantă ca lucrurile să se schimbe cândva? Sistemul e absurd, e nedrept, e insuportabil…

- Scuză-mă, îl întrerupse profesorul Crescenzo. Ai venit la mine ca să jucam şah, ori ca să discutăm probleme sociale?

- Păi… aş vrea un sfat, domnule profesor.

- Ce sfat?

Crescenzo îşi înălţă capul şi o clipă îl privi cu atenţie. Apoi îşi scoase ochelarii, aburi lentilele cu răsuflarea şi le şterse cu o batistă.

- Un sfat… Hm… Cam ce fel de sfat?

Nico ezită.

- Uite… Aş vrea să ies din Convenţie.

Profesorul Crescenzo rămase calm. Sfârşi toaleta ochelarilor şi îşi aprinse o ţigară, a patra de când venise Nico.

- Să nu te astepţi de la mine la o încuviinţare, spuse Crescenzo. Te-ai gândit bine la ceea ce vrei să faci?

- Eu cochetez cu ideea asta de o bună bucată de timp.

- Ascultă-mă pe mine: doar cochetează cu ideea, continuă să cochetezi cu ea, dar nu lua niciodată o asemenea hotărâre.

Nico zâmbi.

- Spuneţi-mi, domnule profesor, câţi ani sunt de când aţi ieşit din Convenţie?

- Eu, am ieşit? Nici măcar nu m-am înscris în ea! În ’74, când vechile forme de asistenţă sanitară au adoptat actuala structură, mi-am făcut un serios examen de conştiinţă şi am spus nu. Te asigur că nu pentru bani. Cotizaţia lunară, cel puţin la început, nu era prea mare. Dar niciodată în viaţă n-am acceptat constrângerile ori şantajele. Am hotarât aşa din principiu. Şi am greşit.

- Aşadar, regretaţi?

Profesorul se ridică, deschise un dulăpior şi reveni la masă cu doua pahare şi o sticlă de whisky.

- Ascultă-mă cu atenţie, spuse pe când turna băutura. Am fumat mereu câte patruzeci de ţigări pe zi, am băut tot ce-am râvnit şi mi-a tihnit, n-am respectat niciodată vreo dietă alimentară, n-am făcut cură de calciu, nu ştiu ce-s razele, întăritoarele şi aşa mai departe. N-am habar nici măcar de ce-ar putea să fie toate acele pastile şi pomezi şi prafuri combinate pe care voi, ceilalţi, sunteţi obligaţi să le purtaţi prin buzunare. Fireşte, am şi economisit o grămadă de bani. Apartamentul ăsta, cărţile, covoarele, obiectele de artă… Poate că n-aş fi avut atâtea dacă mi-aş fi vărsat la C.M.G. contribuţia lunară. Dar asta nu înseamnă totuşi că n-am avut de suferit. Tinere, n-ai cum să ştii ce cumplit e să te trezeşti brusc în miezul nopţii, scăldat în sudoarea îngheţată a unui coşmar. Ce ştii dumneata despre îngrijorarea adunată picătură cu picătură, despre neliniştea permanentă şi distrugătoare, despre teama infiltrată în orice gând, o teamă întotdeauna prezentă, întotdeauna gata să-ţi învenineze fiecare clipă de bucurie, să-ţi strice fiecare moment senin! Asta nu ţine de retorică, tinere. De ani şi ani adorm, seară de seară, cu gândul cumplit că mă voi deştepta bolnav, fără ca vreun câine de doctor să fie dispus să mă viziteze, să-mi prescrie un tratament folositor.

Nico întredeschise gura, parcă pregătindu-se să vorbească, însă profesorul i-o luă înainte.

- Să nu-mi pui acum întrebarea prostească pe care o aud de obicei. Ştii prea bine din ce cauză, cu tot regretul meu, a trebuit să renunţ mereu la gândul unei reconcilieri cu C.M.G.-ul. Fără îndoială, ştii că reintegrarea presupune plata întregii cotizaţii restante, plus o amendă ameţitoare, totul ridicându-se la o sumă pe care n-o poţi aduna. Gândeşte-te bine la asta, prietene. Fereşte-te de hotărârile necugetate. Dacă renunţi, va trebui să-ţi fii dumneata singur medic, să te bazezi numai pe bunul simţ şi pe intuiţia proprie. Și pe noroc. Mai ales pe noroc.

- În schimb, aş fi liber, suspină cu amărăciune Nico. Mi-aş putea cumpăra imediat un levacar şi multe alte lucruri. Apoi… apoi n-ar mai trebui să suport efectele regulamentelor, toate acele controale ridicole, mutrele care cer palme ale trepăduşilor care te percheziţionează ca să-ţi vadă maieul…

- Prostii, spuse Crescenzo. Prostii… Ce facem, începem o dată partida asta?

Nico dădu la o parte cutia de şah.

- Trebuie să-mi vărs năduful, domnule profesor. Nu mai pot. Eu… eu nu înţeleg cum poate fi de acord guvernul cu o organizaţie de felul C.M.G.-ului, nu înţeleg cum s-a putut aceasta afirma, impunându-şi condiţiile după bunul său plac, necontrolată, neîmpiedicată, fără ca la un moment dat cineva să fi spus: destul, să sfârşim cu panglicăria asta şi să ne întoarcem la vechiul sistem. Ştiu că în urmă cu cincizeci de ani medicul, fără a fi milionar, se descurca destul de bine. Când cineva se simţea rău, îl chema, se supunea vizitei, apoi îl plătea, cam aşa cum se plătesc toate serviciile de acest fel. Astăzi nu, astăzi eşti obligat să plăteşti la început, când eşti sănătos, pentru a avea slaba consolare că nu mai plăteşti atunci când te-ai îmbolnăvit. E o răsturnare idioată, un abuz, o absurditate a secolului nostru dement…

- Nu, prietene. Nu-i o absurditate. E un sistem aplicat încă în urmă cu cinci mii de ani, sau cam aşa ceva.

- Ei!

- Sunt specialist în istorie, şi dacă-ţi spun că-i aşa… Uite, acum cincizeci de secole ţăranii din Manciuria nu prea credeau în seriozitatea profesională a medicilor lor. Aşa s-a întâmplat mereu, în orice timp şi în orice loc. În general, medicul a avut întotdeauna tendinţa să profite de boala clientului său: cu cât zace mai mult, cu atât e mai mare onorariul. În fine,

ăsta-i adevărul – chiar şi la o afecţiune de nimic, un doctor fără scrupule ştie să profite, începe să-ţi prescrie una-alta, bunăoară tablete ce n-au nicio legătură cu boala, te învârteşte, te ciocăneşte, iarăşi te răsuceşte, îţi face vizite şi seara şi dimineaţa. Ei bine, într-o zi oarecare, un ţăran chinez s-a săturat să se tot lase dus de nas. “Îţi plătesc când o să fiu vindecat”, i-a spus medicului său, “şi-o să-ţi dau mai departe o sumă potrivită la fiecare răsărit de lună nouă atâta vreme cât voi fi sănătos, dar dacă mă îmbolnăvesc din nou, n-o să vezi de la mine un grăuncior de argint sau vreun bob de orez, nu primeşti nimic în tot timpul cât o să zac bolnav”. Medicul i-a acceptat propunerea, iar de a doua zi ţăranul s-a făcut bine. Pricepi? Cu o întârziere de cinci mii de ani, noi ne-am dat seama că-i mai convenabil să mizezi pe avantajul economic decât pe etica profesională…

Nico păli.

- Păi atunci… Atunci considerați îndreptăţit C.M.G-ul, îl găsiţi just, apăraţi sistemul!

- Da, însă condamn ceea ce a dus la degenerarea lui. Înţelepciunea chinezească a ştiut să ne arate o soluţie bună, dar lăcomia occidentală a dus totul de râpă. Iar asta era de prevăzut, aşa că de la început congregaţia medicilor trebuia împiedicată să câştige atâta putere, ar fi trebuit să intervină legea, să fixeze tarife echitabile, şi mai ales să nu permită ca interesatul zel al esculapilor să pătrundă încetul cu încetul în viaţa privată a cetăţenilor, sufocându-i. Nişte legislatori orbi şi obtuzi n-au văzut nimic din toate acestea. Sau poate că da, poate că şi-au dat seama, însă cineva şi-a dezlegat băierile pungii şi, astfel, legea a fost votată. La început era un entuziasm de nedescris. Dumneata nu ştii, n-ai cum să-ţi aminteşti, dar în vremea aceea erau unii care alergau să se consulte de patru ori pe zi, din plăcerea de a se dezbrăca dinaintea unor halate albe. Iar doctorii, mereu amabili, cu sentimente paterne. Aveau o vorbă bună pentru isterice, pentru bolnavii cronici, pentru cei închipuiţi. Mai erau apoi inconştienţii, complet dezinteresaţi de propria lor sănătate, pentru că, spuneau, dacă ne îmbolnăvim, doctorul abia aşteaptă să sară ca să ne vindece cât ai bate din palme. C.M.G.-ul era sătul până peste cap. Şi atunci, dintr-o organizaţie exclusiv curativă, s-a transformat şi într-una preventivă, mai ales preventivă. În felul acesta, medicii muncesc mai puţin şi câştigă mai mult, bolile sunt mai rare, încasările substanţiale…

- E o ruşine, asta e!

- Tinere prieten, învinuirile sunt cu totul inutile, trebuie să privim realitatea “efectuală”, cum obişnuia să spună un istoric din secolul șaisprezece. Metodele folosite astăzi de C.M.G. sunt indiscutabil exagerate, însă nicidecum ilogice. În fond, o dată ce accepţi să intri sub tutela Convenţiei, nu trebuie să te mai miri că, apoi, Convenţia va face totul pentru ca temperatura corpului dumitale să nu depăşească treizeci şi şapte de grade.

- În regulă. Dar guvernul? Guvernul de ce nu intervine?

- Aş! Mormăi profesorul Crescenzo. Guvernul, de când e lumea lume, i-a servit mereu pe cei avuţi. El e o emanaţie directă a centrilor puterii economice. Datoria lui e să apere capitalul. Şi, ce să ne mai ascundem după deget? Bogăţia, azi, e în mâinile C.M.G.-ului, ale constructorilor de levacare, ale interpreţilor-autori de muzică uşoară…

- Pentru Dumnezeu, să nu-mi vorbiţi de asemenea cântece, îmi petrec toată ziua în mijlocul unor litigii muzicale.

Dar de-acum profesorul se pornise, cuvintele îi ieşeau din gură ca dintr-o mitralieră. Nico nu mai era în stare să-l urmărească.

- Grupul cel mai puternic e al medicilor, vorbea Crescenzo fără nicio reţinere, e atât de puternic că-i depăşeşte până şi pe preoţi. Întotdeauna a existat o oarecare disensiune între medicină şi religie, între cei ce poartă de grijă corpului şi cei ce îngrijesc de suflet, între lumea

de dincolo şi lumea de aici. Astăzi balanţa pare să atârne spre ceea ce ţine de pământ. În nemăsurata ei nerăbdare de a trăi, lumea nu mai are vreme să-i asculte pe preoţi. Corpul şi-a câştigat bătălia ideologică, iar medicul bătălia financiară. El e patronul, stăpânul absolut şi necontestat, deţinătorul ambelor chei ale inimii lui Icsulescu…

- Nu înţeleg, domnule profesor.

- Glumeam, băiatul meu. Spuneam aşa ca să zic şi eu ceva. Dar se aude că treizeci şi cinci la sută din pachetul de acţiuni al Industriilor Reunite de Automobile aparţin C.M.G.-ului. Sunt puternici, prietene. Sunt prea-puternici, ţin în mână ambele chei: sănătatea şi levacarul, cele două preocupări esenţiale ale omului modern. Dacă vrei, poţi încerca oricând să evadezi prin intermediul patosului şansonetei, grăuntele de opiu dăruit cu generozitate săracului pentru a-l imbeciliza cu totul, pentru a-i abate atenţia, pentru a-l împiedica să se gândească la lucruri importante. Cred, totuşi, că C.M.G.-ul şi-a întins tentaculele şi peste editurile muzicale.

Profesorul Crescenzo izbucni în râs, un râs nedelicat care-l făcu pe Nico să tresară.

- Esculapocraţie, spuse Crescenzo. Es-cu-la-po-cra-ţi-e!

Şi râdea, râdea cu dinţii strânşi. Râdea…

* * *

Sâmbătă. Ora nouă, sâmbătă dimineaţa. Roma e frumoasă , numai turle şi cupole, cu cerul său de un albastru luminos, cu stoluri de rândunele săgetând dinspre clopotniţe. Aerul are mireasmă de pin şi mentă, cheiul Tibrului e aici neamenajat, n-are benzi rulante, nu trec nici măcar elibuze. Numeroase străzi din vechea Romă au rămas aşa ca în urmă cu o sută de ani.

Doris se plimbă fără grabă. Biroul nu mai există, e închis, toate au dispărut, destrămate ca nişte fantome, oameni şi lucruri, maşina de scris, hârtiile timbrate , ştampilele, dosare cu copii după documente. Notarul a murit. E mort până luni. Timp de două zile nu va trebui să-i suporte vocea stridentă, de ferăstrău, izbucnirile mânioase; oboseala, plictisul.

Nico o aşteaptă la intrarea în staţia metroului spre Casteli, însă ea a venit mai devreme, pierde timpul, mai-mai că se întoarce din drum, se opreşte o clipă dinaintea unui chioşc cu flori, traversează strada, se sprijină de parapetul podului şi priveşte în apă: Tibrul şerpuieşte în vârtejuri de aur lichid, un motoscaf iese de sub arcadă, se îndepărtează, omuleţul de la bord pare din tinichea.

În lungul malului, platanii au frunzele străvezii, ciorchini de muguri, trunchiurile alb-albăstrii par să-şi contracte scoarţa ca pielea animalelor la sfârşitul hibernării. Fetei îi place să-şi plimbe mâna pe coaja aspră, să mângâie din mers nodurile şi asperităţile lemnului, să simtă că pe lângă beton, plastic şi oţel mai există şi misterul viu al plantelor, născut prin sine însuşi, nu produs de om.

Îşi dă seama, în clipa aceea, că e primăvară cu adevărat. Şi atunci, în lumina dintr-o dată schimbată a bulevardului, grăbeşte pasul, aproape că fuge, ca şi cum şi-ar păzi de cineva descoperirea…

- Nico!

El e tot palid, tot cu faţa trasă. Are cearcăne albăstrui în jurul ochilor, dar privirea îi e limpede, mângâietoare. Iar mâinile: i le ştie, i le recunoaşte, un cuib de tandreţe, o certitudine.

Nico o apucă de braţ şi porneşte în sensul opus intrării în metrou.

- Ce-i? A intervenit ceva? Să nu-mi spui că excursia s-a dus la naiba!

Nico se opreşte în faţa unui bar.

- Să ne bem cafeaua, spune.

Şi începe să fluiere, bate darabana cu degetele în zaharniţă, priveşte tavanul, tubul de neon violet care se roteşte pe lângă perete.

- Dar, la urma urmei, mergem la Castelli, sau nu?

- Bineînţeles, stăm cât să ne bem cafeaua şi plecăm.

El priveşte afară, cu ceaşca lipită de buze. Chiar lângă trotuar stă un levacar, o limuzină roşie, strălucind de nouă.

- Ne-ar fi bună aia, suspina el, arătând cu bărbia într-acolo. E altceva decât cu metroul, mai mult de douăzeci de kilometri sub pământ, înghesuiţi ca sardelele…

Doris scutură din cap.

- Te rog, Nico, nu începe iarăşi…

Ies în stradă. Însă el zăboveşte, dă ocol maşinii, o mângâie din priviri, apoi pune o mână pe capotă.

- Frumoasă, zice. Ce părere ai?

- Frumoasă, într-adevăr. Dar acum să ne grăbim, dacă vrei să mai găsim locuri.

- Chiar îţi place?

O legătură de chei. Nico are în mână o legătură de chei, o ţine la vedere, în dreptul feţei, şi agită cheile, râde, le face să sune.

- E a mea!

Doris izbucneşte în râs.

- Zăpăcitule! Mereu te ţii de glume!

Însă când el vâră cheia în broască şi deschide portiera fata se face palidă:

- Doamne, ce-i cu povestea asta?

- Urcă!

- NU. Mai întâi vreau să-mi explici.

- Haide, urcă! O să-ţi povestesc totul.

Doris stă nehotărâtă, priveşte cu suspiciune scaunele capitonate, schimbătorul de viteze, pedalele comenzilor. El a introdus deja cheia de pornire, iar pe tabloul de bord s-au aprins luminiţe verzi şi roşii. La volan, Nico e caraghios, nu poate să fie adevărat, nu, totu-i o glumă, acuşi coboară şi spune că a glumit, o să-şi ceră scuze, o să-şid ea seama că a fost o păcăleală de prost gust, o mica mârşăvie…

- Ei, ce aştepţi?

Fetei i se înmoaie picioarele. Intră în levacar cu mişcări stângace, aproape ca se prăbuşeşte pe scaun şi nu ştie cum să închidă portiera.

- Zici că-i frumos, ai? Nou-nout. Şi are tot ce trebuie, ştii? Uite, aici e radioul, asta-i instalatia de încalzire, degivrorul, luminile de serviciu, poliţa pentru reviste, frigiderul… Iar aici e locul pentru picup. Imediat ce mai adun nişte bani, îl şi instalez.

- Asta înseamnă… înseamnă că-i chiar al tău!

- Păi, al cui să fie? Al lui moşu-meu?

Nico apasă pe accelerator, iar levacarul se opinteşte într-un demaraj prea brusc, de începător. Prin transparenţa parbrizului, strada pare o scenă de teatru, trecătorii merg iute-iute, ce caraghioşi, sunt caraghioşi, seamănă cu nişte păpuşi purtate de resorturi.

- Te rog, Nico, explică-mi…

Levacarul s-a vârât în mijlocul traficului. Nico şofează încordat, aruncă pe neaşteptate privirile în stânga si-n dreapta, aşteaptă cu teama răscrucile, frânează, accelerează din nou, iar în curbe derapează, aproape că atinge trotuarul de vizavi.

- Nico…

- Liniste!

Levacarul e mic, un flecusteţ, însa el strânge volanul de parcă ar fi la cârma unui velier. Apoi oraşul se sfârşeşte, clădirile sunt mai rare, încep fabricile, terenuri sterpe se întind între un cvartal şi altul ca nişte covoare uzate, pline de găuri. Şoseaua e largă, cu patru benzi. Autovehiculul aluneca în viteză, lăsând să se audă abia un zumzăit. De-acum Nico s-a linistit, îsi aprinde o ţigară.

- A sosit ieri, spune el. La amiază.

- Ieri? Ce anume?

- Rezultatul analizelor.

Doris pocneşte din degete.

- Acum înţeleg. Le-ai făcut figura, nu-i aşa? Ai scăpat de amendă şi cu banii puşi deoparte ai cumpărat maşina. Însa nu aveau cum să-ţi ajunga. Cine ţi-a dat restul pentru avans?

- Nimeni. Mi-au ajuns cei pe care îi aveam. Am făcut douăzeci şi patru de rate de câte patruzeci de mii…

- Eşti un inconştient, asta eşti! De mii de ori ai tot socotit şi ştii foarte bine că o asemenea rată nu vei putea plăti.

- Şi totuşi, pot. Fii atentă, Doris. M-au aranjat, pricepi? Analiza a ieşit pozitivă. Vampirii ăia-s mereu în goană după bani. Voiau să le achit amenda în decurs de o lună. Dar şi-au făcut iluzii. Am văzut negru în faţa ochilor. Numai la gândul că urma să le dau lor toate economiile mele, că trebuia să încep iar de la capăt…

- Ce-ai făcut, nenorocitule?

- Am anulat contractul. Printr-o splendidă scrisoare recomandată cu aviz de primire. Acum, gata! Am ieşit din convenţie, fac ce-mi place. Sunt liber.

Rămasera să se certe toată dimineaţa, rezemaţi de balustrada Vilei Aldobrandini, sub un soare alb şi orbitor, ca de vară. Afişele tronau peste tot.

DOAR PLIMBĂRI SCURTE

NU ZĂBOVIŢI ÎNDELUNG SUB COPACI:

UMEZEALA, INAMICUL PUBLIC NUMĂRUL UNU!

- Spune-mi, izbucni Nico arătând spre afişe. Poate cineva să suporte toate astea? Eu nu mai puteam, Doris.

Vorbe pline de ciudă şi nemulţumire. De două ore le tot repeta, aceleaşi cuvinte, aceleaşi cauze vagi. Ea obosise, nu mai găsea putere să-i răspundă, să-i spună că greşise, că săvârşise o enormă imprudenţă. La orizont, o ceaţă de un albastru pal ascundea marea, brâul de înălţimi şi oraşul îndepărtat. Un fel de muzică venea dintre stejarii parcului. Note înalte, modulate, triluri, un zvon de glasuri străvechi şi vrăjite. Şoapte. Doris nu răspunse. Îşi vârâ un braţ pe sub al lui Nico, îşi puse capul pe umărul lui şi surâse; era obosită, nu mai vroia să se gândească, să discute, să decidă cine se înşela şi cine avea dreptate, pe soarele acela nu putea… Era minunat aşa, să te abandonezi pe când cobori în lungul drumeagului tăiat demult în tuf, printre grămezi de bolovani poroşi, pământ negru şi argilă. Când urcă din nou în maşină, se simţi gata să izbucnească în plâns. O pornire necontrolată, dar fără ciudă, fără amărăciune. Îndoielile, temeriile, perspectivele incerte se risipeau cu uşurinţă, păreau niste formaţii de cărţi de joc repede rezolvate, ghicitori dintre cele mai uşoare, de copil. Mângâie pielea artificială a scaunului, îşi trecu un deget peste rama de cauciuc a geamului, apăsă butonul care comanda deschiderea nişei frigorifice.

- Radioul funcţionează?

- Ce întrebare! E absolut nou.

Nico răsuci butonul şi unda sonoră invadă interiorul vehicolului. Doris îşi rezemă capul de spătar, închise ochii şi se lăsă legănată de muzică, de torsul motorului, de zgâlţâiturile uşoare şi amortizate pe care le producea maşina luând virajele. Nico părea să conducă sincronizat cu orchestra. El îi făcu cu ochiul. Doris încercă să i răspundă în acelaşi fel, însă nu se pricepea, îi reuşi abia o strâmbătură caraghioasă, copilarească. Nico izbucni în râs.

- Goneşte, ce zici? întrebă el, supraveghind cu coada ochiului tabloul de bord. Şi asta-i nimic, e încă în rodaj. O să vezi peste o lună cum le aruncă tuturor praful în parbriz.

Ajunseră la ţară cât ai clipi din ochi. Deasupra unei uşi de bar, o paiaţă clătina din cap. O mână uriaşă îşi ţinea arătătorul aţintit spre o înscripţie luminoasă, în formă de inimă:

KRON! BĂUTURĂ TONICĂ DECOFEINIZATĂ

- Eu unul o să iau în schimb o cafea dublă, sa crape de ciudă C.M.G.-ul!

Nico intră apoi într-o prăvălie care mirosea a piper şi mirodenii, unde cumpără pâine de casă, o pungă cu măsline, friptură de porc şi murături.

- Să mergem, spuse. Vreau să mănânc afară, sub un umbrar, într-un loc fără afişe.

Levacarul porni din nou şi o apucă pe drumul spre Grottaferrata, pe lângă un şir de case colorate în verde-pastel, ocru, roşu-cărămiziu. Nico traversă localitatea, coti la dreapta pe lânga Abbazia degli Ortodossi, apoi opri dinaintea unei cocioabe cu pereţi coşcoviţi şi plini de cocleală. Ferestrele erau mici, cu zăbrele de fier învechite, roşietice, iar uşa întredeschisă avea ferecături peste tot şi zăvoare ruginite. Înăuntru, nimeni. Vinăria era ticsită de butelci, damigene, grămezi de furnituri din plastic, unelte. Îl strigară pe stapân. Din pivniţă le răspunse un mormăit. Între timp Nico se apucase să cerceteze cununile de usturoi atârnate în cârligele tavanului şi ghirlandele de ardei iuţi, roşii, agăţate cam peste tot.

- Fantastic! repetă el. Priveşte! Uită-te la masa aia şi la pereţi, cât sunt de murdari şi de mucezi, că-ţi vine să-i mângâi.

Cârciumarul urcă, purtând în spate un butoiaş. Duseră masa afară, lângă un grilaj cu plante căţărătoare. Nico desfăcu pachetele. Apoi începu să adulmece masa.

- Miroase a vin, spuse. Şi încă de butoi. Ia vezi, ia vezi şi tu ce plăcut miros de butoi iese din masă.

Doris mirosi şi ea, ca să nu-l supere.

- Numeşte-i proşti, dacă vrei, vorbea Nico printre înghiţituri. Ăştia încă trăiesc ca mai demult, în aer liber, şi ştiu ce mănâncă, ştiu ce beau. Noi trăim la oraş şi suntem o adunătură de idioţi, stăm în putoare şi zgomot. Într-o închisoare. Îţi dai seama că trăim într-o închisoare?

Alt discurs de-al lui Nico. Alt rechizitoriu inutil. Doris îl lăsă să vorbească, aşteptând cu răbdare să-şi verse năduful. Aşa era Nico, de-acum îl cunoştea, era destul să nu-l contrazici şi tonul său polemic se risipea în câteva minute, vocea îi cobora cu o octavă, redevenea blândă, nepătimaşă. Ca acum.

- Ascultă, zicea. Ce facem după asta? Vrei să mergem la lac? La Nemi sunt fragi. Sau poate că nu. Poate e mai bine la Tuscolo. E acolo o pădure minunată. Şi nici nu-i departe.

O îndemna pe Doris să mai bea . Ea se eschiva, îndepărta râzând paharul, cu exclamaţii repetate şi cuvinte întrerupte. Nu era obişnuită cu vinul, iar puţinul pe care îl băuse i se şi urca la cap. De departe, cârciumarul făcu un semn. Un semn complice, de punere în gardă. Dar Doris avea mintea tulburată şi îşi dădu seama de pericol abia când omul C.M.G.-ului apăru în spatele lui Nico.

- Avem o vizită, spuse ea printre dinţii strânşi.

În acel moment Nico tocmai sorbea de zor. Îşi şterse buzele cu dosul palmei şi întoarse capul, uşor înclinat.

Salopeta purpurie, placă, brasardă, pălărie cu termometru, higrometru, reactive. Trebuie că era un chiţibuşar.

- Mă iertaţi…

Omul C.M.G.-ului era nespus de amabil.

- O simplă formalitate. Al cui e levacarul acela?

- Al meu.

- Nou, nu-i aşa?

- Cât se poate de nou, mi l-au livrat ieri.

- Iar în privinţa şofatului? Presupun că sunteţi un începător…

- Cam aşa. Conduc foarte prost.

- Bine. Sinceritatea e o calitate pe care o apreciem în mod deosebit, dar ceea ce afirmaţi este grav. Vă daţi seama că, începător fiind, aveţi obligaţia să respectaţi cea mai strictă disciplina.

Arătă spre pahare şi spre sticla de vin.

- Sunteţi un pericol public şi cu mintea limpede, dragă domnule. Ar fi cazul să vă abţineti, nu să vă înhăitaţi cu Bachus.

Omul C.M.G.-ului îşi scotoci prin buzunare, scoase o cutie de plastic, o deschise şi luă din ea o bilă albă, de mărimea unei alune.

- Vă rog, o îmbie pe Doris. O ţineti în gură timp de o jumătate de minut.

- Un moment! Levacarul eu îl conduc, fata n-are nici o legătură. Tu, Doris, stai liniştită.

Ochii lui Nico începură să arunce priviri urâte.

- Nu e beată, spuse, nu bea niciodată, e abstinentă. I se poate verifica oricând procentul de alcool. Dar nu cu bomboana asta! Nu văd de ce ar trebui să vă dăm această satisfacţie. Faceţi-mi plăcerea : luaţi-vă reactivele şi dispăreţi de aici. Valea!

Omul C.M.G.-ului începu să fiarbă, însă trase adânc aer în piept şi îşi reveni.

- De acord, să admitem că domnişoara e în regulă. Dar dumneata? Dumneata eşti beat, domnule, şi pot s-o dovedesc. Vă rog!

Puse bila albă lângă pahar. Nico începu să râdă.

- Vreţi s-o bag în gură? Imediat!

Trase cu ochiul, complice, spre Doris, îşi puse reactivul pe limbă şi aprinse o ţigară. Apoi îşi mai turnă de băut. Inspectorul păli şi îşi consultă ceasul, încercând să-şi păstreze calmul.

- Scoate-o, ceru el.

Nico scuipă bila pe masă. Acum avea culoarea cireşelor.

- Ceea ce era de demonstrat! spuse omul C.M.G.-ului cu un aer de triumf. Te-ai învârtit de o amendă, domnule.

Nico îsi clătina încet capul.

- V-aţi greşit persoana. Nu-mi pasă, nu fac parte din Convenţie!

Se lăsă pe spate, hohotind. Controlorul C.M.G.-ului deveni pământiu.

- Asta-i bună! De ce nu mi-aţi spus de la început?

Nico ridică din umeri.

- Am reziliat contractul abia ieri.

Scoase din buzunar hârtiile doveditoare şi le desfăcu pe masă.

- Vă rog să luaţi la cunoştiinţă, adăugă el; şi să verificaţi dacă doriţi.

Omul C.M.G.-ului se îndepărtă umilit. Doris râdea, dar se încruntă pentru o clipă atunci când îl văzu pe Nico făcând un gest obscen în urma inspectorului.

- Termină! Acum gata.

Era însă veselă, nimic nu-i putea strica buna dispoziţie, aşa că râse mai departe. Întinse braţul şi-i puse coarne. Pumnul ei părea capul unui melc uriaş.

- Dă-mi sa beau, azi e o zi cu totul deosebită.

Glasul îi era puţin răguşit, ca al actriţelor care joacă roluri de femei bete. Pe Nico începu să-l frământe teribil o bănuială, o dorinţă vie de a-i descoperi fetei adevărata fire, ca şi cum ea i-ar fi ascuns-o întotdeauna, ca şi cum Doris, luni în şir n-ar fi făcut altceva decât să-i recite un text dintr-o comedie , rolul tinerei cu bun-simţ.

Turnându-i vin, o privi cu atenţie. Dar apoi, pe când o privea, îl încercă pe neaşteptate un sentiment de vinovăţie. Plecară curănd.

O veche şosea asfaltată. Levacarul îi zgâlţâia, forţându-şi motorul pe sub bolţile de verdeaţă, printre pantele unor dealuri de smarald şi fâşii de vale însorită. Apoi, după o lungă serie de viraje strânse şi riscante, drumul se sfârşi brusc într-un luminiş mărginit de balustrade. Nu era mai nimeni pe acolo, abia trei sau patru levacare, parcate la umbra castanilor. Nico o luă la fugă, căţărându-se pe o cărare foarte abruptă. Doris îl urma opintit, cu

geanta atârnată de umăr şi ţinând în mână un mic aparat de radio cu tranzistori.

Un platou învecinat cu cerul. Iarbă, tufişuri, întinse pete de verde viu şi de umbră. Si ruinele. Se iveau de sub iarbă, colţuroase şi mâncate de timp, ca nişte sfincşi prevestitori. Jos, valea se avânta într-un şir de vii şi de livezi cu măslini, afundă şi pierdută în depărtare, iar profilul lui Nico, nemişcat, se contura pe marginea prăpastiei, pe fundul înălţimilor albastre. Strigă, un chiot fără motiv, fără teamă în el, un mod oarecare de a-şi dovedi că există, de a recâştiga timpul oprit în loc, de a nu pieri strivit de grandoarea peisajului.

Deschise aparatul de radio la maximum. Dar muzica suna ridicol, nu-şi avea locul acolo. Printre vestigiile unui teatru din antichitatea romană. Incercară să danseze pe treptele măcinate, invadate de muşchi. Nico o ţinea atât de strâns, încât fetei i se tăia respiraţia. Muzica – bâlbâită, un ritm silit, artificial. Doris abia distingea vocea cântăreţului, un tânăr castrat care modula exagerat notele, chinuindu-se să le reţina în universul stupid al unui cântec sentimental. Altceva trebuia atunci! Era un moment extraordinar, nu-l puteau irosi aşa în jocul plictisitor şi steril ce li se impunea.

- Vino, Doris. Vino, să plecăm.

Vocea lui Nico era de nerecunoscut.

O potecă albă, pietruită, cu smocuri de muşchi printre crăpăturile lespezilor vechi. Când o prinse de mână şi o conduse într-acolo, fata nu se împotrivi. Cărarea se pierdea într-un tunel de ramuri întrepătrunse, boltă de frunze translucide, de un verde strălucitor. Era întinsă alături de el, pe un aşternut de muşchi ca un înveliş pufos, aproape îmbătată de parfumul plantelor şi al florilor de soc.

- Ascultă…

O strângea la piept, şi-i tot repeta cuvântul acela: Ascultă… Nu-i venea altceva pe limbă. Si se frământa, se rostogolea, ţinând-o mereu în braţe. Se şi răni: un fir de sârmă ghimpată abia ieşit din pământ, două zgârieturi pe gât, la ceafă, o tăietură fină, care cobora până la mărul lui Adam. Dar el o strângea mai departe, ca un apucat. Nici nu-şi dăduse seama că se zgâriase. Simţi durerea mai târziu când, obosit, rămase întins pe spate.

* * *

Unul dintre cântece vorbeşte de nişte zori înfloriţi. Altul evocă noaptea plină de miresme şi umbre, soarele strălucitor de deasupra unei mări din august. Iar un altul, teribil de banal, deplânge o iubire pierdută. Asta-i tot. Tot ce iese din radioul ăla blestemat. Si la fel în fiecare zi, până şi dimineaţa devreme, cântece, publicitate, cântece şi iar cântece, emisiuni pentru înapoiaţi mintal. Si iarăşi publicitate, slogan după slogan, aer condiţionat, frigidere, levacare, omul modern foloseşte asta, foloseşte aia, C.M.G.-ul, o întreagă năvală de comunicate. Doris închide aparatul, scârbită. Işi termină pieptenătura, mai rămâne puţin în faţa oglinzii, se întoarce în profil, îşi corectează ochii şi buzele după nişte misterioase trăsături expresive. Când i se telefonează ca să i se spună că Nico se simte rău, izbucneşte în râs.

- Mă bucur. Transmiteţi-i lui Nico să nu mai facă pe prostul, că nu-i ţine cu mine.

Dar celălalt insistă. Doris pune receptorul în furcă.

- Cine era? apare maică-sa să întrebe.

- Nimic deosebit. Nico face glume nesărate.

Işi bea cafeaua cu lapte în picioare, lângă plită. O umbră de îndoiala pătrunde printre cutele gândurilor ei. Nu, nu-i cu putinţă, aseară, când ne-am despărţit, plesnea de sănătate.

Lasă că azi îi fac şi eu figura, îi telefonez la minister şi-i spun că plec în America. Dar apoi, în stradă, pe când aştepta elibuzul, îndoiala o asaltă din nou. Rămase să-i privească buimacă pe cei ce se înghesuiau să urce, aşteptă ca vehiculul să plece, traversă şi urcă într-unul care se îndrepta în direcţia opusă, spre casa lui Nico. Urcă în fugă până la etajul patru şi sună furioasă. Un cretin, îşi spunea. Nico e un cretin, dar o să mi-o plătească dacă m-a obligat să alerg aici degeaba…

In cadrul uşii apăru un bătrân îmbrăcat în haine de casă.

- Poftiţi, vorbi el cu voce coborâtă. Sunt Crescenzo, locuiesc aici, în apartamentul alăturat. Eu v-am dat telefonul.

Doris se făcu albă ca hârtia.

Locuinţa lui Nico e mică, un dormitor, baia, bucătăria şi camera de zi. Apartament de burlac. Crescenzo o împinge în camera vecină.

- Dar ce are? Spune-ţi-mi, ce s-a întâmplat?

Profesorul îşi desface larg braţele.

- Greaţă, ameţeli, iar de dimineaţă vomează întruna. Apoi au început crampele, în tot corpul. I-am dat un calmant. Să-l lăsăm să doarmă.

Nu-i adevărat, Nico nu doarme, dinspre coridor vine un geamăt lung. Doris dă fuga în dormitor. El stă în pat, stă ghemuit în pat şi îşi ţine strâns coastele, genunchii, muşchii coapselor. Ochii lui aproape că imploră, are fruntea asudată, faţa răvăşită. Apoi începe să se zvârcolească, vrea apă, ceva de băut, trupul i se încordează, tresare treptat ca străbătut de un curent electric. Si iar geamătul acela lung, sfâşietor. Doris a amuţit, îi e teamă să-l atingă, nu ştie ce să facă, picioarele încep să-i tremure, simte că-i vine leşin şi se sprijină de dulap.

- Trebuie să facem ceva, îi spune profesorului. Să chemăm un medic, pe cineva…

Ea ştie bine că nu-i posibil, Nico a parăsit Convenţia vineri, informaţia a ajuns cu siguranţă la dispensarul de cartier, n-are rost să telefonezi, n-o să vină nimeni, n-o să se mişte nimeni, nici dacă plângi. Si chiar prezentându-le o cerere de reînscriere, n-ai face decât o gaură în apă. Pe lângă amenda prevăzută pentru o astfel de situaţie, toată birocraţia pretinde trei zile, apoi încă o zi, sau chiar două, până să ţi se întocmească o nouă fişă la dispensar. Dacă nu e totul în regulă, medicul nu se clinteşte.

- Şi atunci?

Crescenzo îşi trecu degetele peste bărbie, îşi clătină capul, nehotărât.

- Ar fi cineva, un doctor, spune el. Dar rămâne de văzut dacă vine, locuieşte la ţară, la treizeci de kilometri de Roma. Nu mai profesează, face agricultură de când l-au radiat fiindcă a tratat un bolnav neînscris. Trebuie să vedem însă dacă vine, dacă e dispus să rişte puşcăria…

Ochii fetei au o licărire de speranţă.

Profesorul îşi târşâi paşii spre telefon. Doris veni lângă pat, luă între palmele sale o mână de-a lui Nico şi începu să plângă, să rostească vorbe incoerente.

Pe când se zvârcolea, el o privi ţintă o clipă.

- Am o mie de câini înăuntru, o mie de câini care mă sfârtecă…

Apoi se aruncă pe partea cealaltă, iar din gâtlej îi ieşi un geamăt, şi apă, o opinteală, lichid galben şi vâscos.

- N-am dat de el, spuse Crescenzo. Nevastă-sa zice că a plecat la pescuit şi-o să se

întoarcă la amiază. I-am cerut să trimită pe cineva să-l anunţe.Il sun iarăşi peste o oră.

- O oră? Dar nu vedeţi că-i grav? A vomat din nou, tremură mereu şi de zvârcoleşte…

- Atunci încearcă un lucru. Dumneata faci parte din Convenţie, nu-i aşa? Coboară până la farmacie. Pastilele mele nu-i folosesc la nimic, îi trebuie altele. Spune că ai sciatică, dureri de coloană, nu, mai bine nevralgie, nevralgie de trigemen. Văicăreşte-te, ţipă, dar fă-i să-ţi dea un calmant mai puternic, pe cel mai puternic…

Doris stătea pe gânduri. Se uita la profesor, apoi la Nico, care se zbuciuma pe pat.

- Eu nu pot, zise Crescenzo. Nu sunt înscris în Convenţie, aşa că mie nu mi-ar da.

Ea ieşi în fugă şi coborî treptele cu răsuflarea tăiată. Pe stradă levacarele treceau lanţ. Nu putea traversa. Iar pasajul subteran era departe, asta presupunea un ocol inutil, din moment ce farmacia se afla chiar în faţă, atâta timp pierdut: o apucă furia şi, deodată i se făcu rău, o moleşeală în tot corpul, o disperare cumplită, imposibil, nu s-a întâmplat nimic, proasto, ai să vezi că totul se aranjează, nu-i nimic. Soarele care bătea în acoperişurile tarabelor din piaţă îi aduse în minte plimbarea, bolta verde a pădurii, râul lui Nico. Nu-i nimic, proasto, se rezolvă totul. Când ceru medicamentul, omul în halat alb aflat de cealaltă parte a tejghelei nu-i făcu nici o greutate. In mod obişnuit, pentru o astfel de marfă era nevoie de o reţetă medicală. Insă Doris era răvăşită. Farmacistul o privi o clipă, apoi îşi lăsă capul în jos şi imprimă bonul de casă.

La amiază veni mama ei. Fierbea de nervi. Dădea mereu din cap şi răbufnea, ţi-am spus eu, un descreierat, nu trebuia să te încurci cu încurcă-lume ăsta. Iar ea îi răspundea: nu mai vorbi aşa, Nico e tot ce vrei, înfumurat, vorbă goală, dar e băiat bun şi nu-i vina lui, n-a avut noroc şi cu asta am terminat. Crescenzo făcea naveta dintr-o cameră în alta. Işi desfăcea braţele ca un preot. Mai încercă să dea telefoane. Nimeni nu-i răspundea.

Un joc de copii. O înşiruire de vorbe ştrengăreşti care-i plăceau mult când era mică. Doris nu pricepe de ce-i revine în minte tocmai acum. Maică-sa mai e acolo, în picioare, la marginea patului, pare o curcă, aşa cum stă, nemişcată, cu gâtul întins să prindă vreun zgomot. Câteodată capul i se clatină într-o mişcare abia perceptibilă, bănuitoare.

- Nu respiră, spune ea cu voce neutră. Nu mai respiră. Nu vedeţi că nu respiră?

Vorbeşte mecanic, se înţelege perfect că nu participă sufleteşte prin nimic. Crescenzo n-are o clipă de astâmpăr, îşi pocneşte degetele, se scotoceşte prin buzunare şi scoate pachetul de ţigări, dar imediat îl vâră la loc, fiindcă fumul l-ar deranja pe Nico. La două şi jumătate, mama lui Doris îşi ia fata de braţ şi o invită să iasă.

- Acum mergem acasă, spune pe un ton care îi ascunde rău indispoziţia. Mănânci liniştită, te odihneşti vreo două ceasuri şi apoi revii…

Doris face un semn de refuz, se răsuceşte brusc şi vine din nou lângă pat. Faţa lui Nico e schimonosită, are maxilarele încleştate, ochii ficşi, halucinaţi, un fir subţire de salivă i se scurge prin colţul gurii. Nu vorbeşte. Au încercat să-l zgâlţâie. Doris a izbucnit în plâns, l-a implorat, dar degeaba. Din gâtlej îi iese doar un geamăt lung, înăbuşit, aproape un horcăit în ritmul respiraţiei.

Crescenzo dă telefon încă o dată. Dar medicul-pescar lipseşte, soţia lui declară că a trimis să-l caute de jur-împrejurul lacului, şi degeaba. Ochii lui Crescenzo au o expresie vinovată.

- Încerc din nou ceva mai târziu, acum mă duc dincolo, să pregătesc ceva.

E obosit şi profesorul. Işi ascunde cu greu căscatul, nevoia cumplită de a fuma o

ţigară. Mama lui Doris, un sac de grăsime înfăşurat în atlaz înflorat, mai-mai că astupă uşa, împiedicând lumina. Buze de un roşu strident, conturate astfel încât să pară mai groase decât în desenul lor natural, umbra albăstruie din jurul ochilor, urma agresivă a creionului pe arcul depilat a sprâncenelor… O mască. Bate cu degetele în uşă şi pufneşte. Si iat-o revenind la atac, nu suportă să-şi vadă fata într-un rol de infirmieră. Apoi jocul de copii. Iarăşi înşiruirea aceea de vorbe fără sens învăţate de Doris când era mică. Un pomelnic uitat, revenit în memorie prin cine ştie ce asocieri inconştiente. Un aer plin de lumină aurie. Si un cerc de rochiţe albe, copilarie senină, zile fără griji, orânduite dinainte, ca zimţii ce se închid uniform într-un fermoar fără sfârşit.

Timp leneş, cu neputinţă de evaluat. Curgere sporită secundă cu secundă, o lungă dormitare de gânduri pline de amărăciune. A rămas singură. Maică-sa a plecat, Crescenzo la fel. Acum încăperea e un puţ de tăcere, alternare de umbre şi penumbre, nu se mai aude decât tic-tacul ceasului de pe noptieră- mâna lui Nico are palma asudată, iar dosul ca gheaţa- şi acel geamăt înabuşit, mereu acelaşi, mereu neschimbat, monoton, enervant. Un nătărău şi un nesupus. Asta era Nico. Un amestec de lucruri bune şi rele, de porniri generoase şi încăpăţânare, de căldură sufletească şi egoism. Un băiat fără noroc. Să ieşi din Convenţie şi imediat, la numai câteva zile, să te procopseşti cu boala aceea! Nu cu un guturai, o gripă sau alte prostii fără însemnătate. Nu, asta era o boala cu majusculă, o infecţie, desigur, ceva grav, misterios, cu consecinţe iremediabile, poate. Işi apropie buzele de urechea lui Nico şi-l chemă încet.

Nico abia simte mâna care îi mângâie fruntea. E obosit, epuizat, nu-i în stare să-şi mai adune gândurile, e ca şi cum un altul, înăuntrul lui, ar primi senzaţii, ar crea imagini, şi-ar pune întrebări lipsite de sens. Pe perete, fâşiile de umbră de descompun şi se refac după tipare imprevizibile. Animale, flori şi păsări, fulgi de zăpadă, combinaţii geometrice de caleidoscop. Apoi o figură masivă şi osoasă începe să prindă consistenţă, creşte enorm, pare că se detaşează de zid, vine către el trcând prin mobile, ca o fantomă. Albă, are halat alb, e un medic, îi vede termometrul ieşind din buzunar, iar în mâna stângă ţine strâns o seringă, are degetul mare ridicat, gata să-i injecteze serul.

Un hohot de râs, o străfulgerare neaşteptată în creier şi vedenia dispare. Dar imediat răsar alte figuri, un nesfârşit şir de halate albe ies din ungherele întunecate ale camerei, se apropie rând pe rând de el, îl ciocănesc, îi ascultă respiraţia, fiecare îl examinează cu o meticulozitate extremă, fiecare lasă impresia că e gata să-i facă injecţia salvatoare. Si totuşi, unul dupa altul, îşi ascund seringa la spate, râzând, şi dispar. Incăperea se umple iar de termometre enorme, uriaşe, având tuburi de mercur de grosimea unor conducte, atingând tavanul cu bulbii lor umflaţi. Apoi un zăngănit de sticlărie, un trosnet prelung, mii de ţăndări desenează în aer un mozaic suspendat. Pete de un alb strălucitor, sepulcrale, o întindere presărată cu nenumărate cruci, un cimitir pustiu, bătut de soare, şi oraşul care urlă dincolo de zidul înconjurător. Cineva a aprins lumina. Lângă el stă Doris, şi Crescenzo, şi mai e cineva, un necunoscut.

- De-acum doctorul o să te vindece.

Doctorul… Nico ar vrea sa mişte un braţ, să spună ceva, dar nodul din gât nu-i permite sa pronunţe fie şi o singura silabă. Se uită fix la necunoscut, cu o privire neîncrezatoare.

Doris începe şi ea să-l cerceteze pe noul venit. E un ins ciudat, n-are nimic dintr-un medic; e trupeş, sangvin, cu obrajii plini de vinişoare, cu părul tuns scurt, încărunţit. Pare mai degrabă un comerciant, ori un samsar. Poate că din pricina îmbrăcăminţii: o cămaşă de flanel sub haina descheiata şi pantaloni de stofă groasă, aspră. De umăr îi atârnă un coş mare de răchită, unul dintre acelea cu capac găurit, ca să poţi vârî peştii înăuntru; îl pune pe noptieră, îl

deschide şi îşi scoate trusa de medic.

E un clandestin, un doctor radiat din C.M.G., om care riscă sa fie închis doar pentru faptul ca se află acolo, la căpătâiul lui Nico. Doris îi urmăreste fiecare mişcare, îşi aminteşte strângerea de mână, energică, o mână mare şi bătătorită, vocea cu sonorităţi de bronz, care, în momentul prezentărilor, rostise numele şi prenumele fară îndoială false, dintr-o precauţie absolut de înţeles. Doctorul se apleacă deasupra patului, îi palpează lui Nico fruntea, pometii obrajilor, îi ridică pleoapele, îi ciocăneşte pieptul, apoi îi apucă o buză şi, trăgând de ea, lasă să se vadă gingiile albe.

- Şi asta ce-i? întrebă, trecându-şi degetul peste zgârietura ce brăzdează gâtul lui Nico.

Doris e stingherită. Aproape că roşeşte, se bâlbâie.

- Un fir de sârmă ghimpată… Sâmbăta trecută, la ţară…

Medicul se scarpină pe obraz. O ia de la început, examinarea e dintre cele mai amănunţite. Doris nu pricepe de ce el clatină din cap mereu. Când îşi deschide trusa şi îl vede pregătind o injecţie, fata îl prinde de braţ.

- Dar, de fapt, ce are?

Medicul ridică din umeri.

- Nu ştiu. Ar putea să fie tetanos. Dar poate că mă înşel. Asta-i. De bună seamă că mă înşel. Sunt aproape sigur că e vorba de o infecţie banală. Asta – şi arată seringa de-acum plină cu lichid – ar putea să-i facă bine. Inţelegeţi-mă, nu pot nici eu mai mult. Am o rezervă de medicamente neînsemnată. Dacă-i o infecţie obişnuită, ne descurcăm. Dar dacă din întâmplare… In sfârşit, ser antitetanic n-am. Ar fi şi prea tărziu, nu l-ar primi la timp, adică.

- Şi atunci…

- De ce să ne gândim la ce-i mai rău? Acum îi fac injecţia, iar în trei-patru ore temperatura ar trebui să scadă.

Doris îi întoarce spatele, se apropie de fereastră şi priveşte jos, în curte, un paralelipiped rece şi murdar în care sârme cu rufe puse la uscat se întind de la o fereastră la alta.

Gata. Medicul îşi închide trusa şi priveşte în jur, căutând cine ştie ce.

- E tot ce pot să fac, repetă el.

Întinde o mână enormă: gest şovăielnic, mâhnit.

Crescenzo îl însoţeşte până la ieşire.

- Mie poţi să-mi spui, şopteşte el, e vreo speranţă?

Doar un gest, o privire stinsă. O negare imperceptibilă.

Dar Doris nu ştie, Doris n-a văzut, nu şi-a dat seama de nimic. E încă încrezătoare, şade lângă pat şi aşteaptă.

[*Originally published in „Futuro” n. 4, nov/dic. 1963*]